

FIȘA DISCIPLINEI**1. Date despre program**

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord Baia Mare
1.2 Facultatea	de Litere
1.3 Departamentul	de Științe socio-umane, Teologie, Arte
1.4 Domeniul de studii	Teologie Ortodoxă
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Specializarea / Programul de studii	Teologie Ortodoxă Pastorală
1.7 Forma de învățământ	IF – învățământ cu frecvență
1.8 Codul disciplinei	42.00

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	TEOLOGIE LITURGICA 1						
2.2 Aria de conținut	Studii religioase: teologie ortodoxă						
2.3 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. pr. Teofil Stan teofilstan72@gmail.com						
2.4 Titularul activităților de seminar	Asist. univ. dr. pr. Marius Sabou mariussioan@yahoo.com						
2.5 Anul de studii	3	2.6 Semestrul	1	2.7 Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	Ob

3. Timpul total estimat (ore pe semestru ale activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	2	din care: 3.1.1 curs	2	3.1.2 seminar	1
		din care: 3.1.3 laborator		3.1.4 proiect	
3.2 Total ore din planul de învățământ	42	din care: 3.2.1 curs	28	3.2.2 seminar	14
		din care: 3.2.3 laborator		3.2.3 proiect	
Distribuția fondului de timp					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					8
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					8
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat					14
Examinări					2
Alte activități					4
3.3 Total ore studiu individual	50				
3.4 Total ore pe semestru	78				
3.5 Numărul de credite	3				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	•
4.2 de competențe	•

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	• sală de curs dotată corespunzător: computer, videoproiector, sistem audio.
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului	• sală de seminar dotată corespunzător

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	CUNOȘTINȚE:
	<ul style="list-style-type: none"> • Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului și ale ariei de specializare; utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională • Utilizarea cunoștințelor de bază pentru explicarea și interpretarea unor variate tipuri de concepte, situații, procese, proiecte etc. asociate domeniului
Competențe transversale	ABILITĂȚI:
	<ul style="list-style-type: none"> • Aplicarea unor principii și metode de bază pentru rezolvarea de probleme/situații bine definite, tipice domeniului în condiții de asistență calificată • Utilizarea adecvată de criterii și metode standard de evaluare, pentru a aprecia calitatea, meritele și limitele unor procese, programe, proiecte, concepte, metode și teorii
	<ul style="list-style-type: none"> • Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente • Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă într-o echipă multidisciplinară pe diverse paliere ierarhice • Autoevaluarea nevoii de formare profesională în scopul dezvoltării autonomiei personale, inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • Disciplina are drept obiectiv inițierea studenților în tainele cultului sau ale vieții sacramentale și liturgice a Bisericii prin însușirea cunoștințelor teoretice despre esența, principiile generale, geneza, cristalizarea și evoluția istorică a instituțiilor și formelor de expresie ale cultului Bisericii din perspectiva teologiei ortodoxe.
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • <i>Simbolistica liturgică</i> definește conceptele și categoriile capabile să exprime natura esențială a experienței liturgice a Bisericii. Sarcina disciplinei constă în a da o bază teologică întregii tradiții liturgice și sacramentale a Bisericii, fără a neglija dimensiunea filosofică și culturală a cultului. În cursul anului III (semestrele V și VI) se studiază cultul și slujirea sacramentală în Biserică: originea, istoria și evoluția cultului, legile și principiile lui de funcționare, instituțiile sale fundamentale (sacerdoțiul, timpul liturgic și spațiul sacru), formele de expresie și rânduielele lui tipiconale, precum și simbolismul său, fapt pentru care această disciplină poate fi considerată a fi teoria sau filosofia cultului.

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
<i>Introducere</i> în studiul Simbolisticii Liturgice. Prezentarea disciplinei. Izvoarele ei și literatura liturgică	Expunerea	2 ore
<i>Cultul divin public ortodox</i> . Scopurile sau funcțiile cultului divin public ortodox. Istoria instituirii și dezvoltării cultului creștin	Prelegerea universitară, explicația.	2 ore
<i>Persoana liturgică</i> , Săvârșitorii cultului divin (ierarhia sacramentală și non-sacramentală) și funcțiile lor liturgice.	Prelegerea universitară, expunerea, problematizarea.	2 ore
<i>Timpul liturgic</i> ca dimensiune a vieții Bisericii. Calendarul în viața Bisericii	Prelegerea universitară, expunerea, problematizarea.	2 ore
Anul liturgic și subdiviziunile lui, Sărbătorile bisericicești	Prelegerea universitară, explicația.	2 ore
Postul creștin și dimensiunea sa teologică în Ortodoxie	Prelegerea universitară, explicația.	2 ore
<i>Spațiul liturgic</i> . Locașul de cult: Teologie și semnificație simbolică	Prelegerea universitară, explicația.	2 ore

Bibliografie: Cărțile de cult; C. Andronikof, Le sens des fêtes; id., Le sens de la liturgie; N. Cabasila, Tâlcuirea dumnezeieștii Liturghii; id., Despre viața în Hristos; B. Bobrinskoy, Împărtășirea Sfântului Duh; E. Braniște, Liturgica generală; id., Liturgica specială; id., Explicarea Sfintei Liturghii după Nicolae Cabasila; id., Explicarea Sfințelor Taine de inițiere; I. Bizău, Viața în Hristos și maladia secularizării, J. Danielou, Bible et Liturgie; V. Gheorghiu, Noțiuni de cronologie, calendaristică și calcul pascal; V. Gregorian, Veșmintele liturgice în Biserica ortodoxă; J. Hani, Le Symbolisme du Temple Chrétien; Makarios Simonopetritul, Triodul explicat; N. Necula, Tradiție și înnoire în slujirea liturgică (2 vol.); Al. Schmemann, Introducere în Teologia liturgică; A. Schmemann, Euharistia – Taina Împărăției; id., Din apă și din Duh; id., Pentru viața lumii. Sacramentele și Ortodoxia; D. Stăniloae, Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă; Arhimandritul Vasilios, Intrarea în Împărăție; P. Vintilescu, Despre poezia imnografică din cărțile de ritual și cântare bisericească, id., Liturghierul explicat				
8. 2 Seminar	Metode de predare	Observații		
Programarea studenților pentru activitățile din cadrul orelor de seminar	Conversația	2 ore		
Prezentarea interiorului locasului de cult. Pictura bisericii.	Expunerea, problematizarea	2 ore		
Prezentarea obiectelor liturgice	Problematizarea	2 ore		
Sustinerea lucrărilor de seminar conform programarii	Expunerea, conversația	8 seminarii		
Bibliografie Cărțile de cult; C. Andronikof, Le sens des fêtes; id., Le sens de la liturgie; N. Cabasila, Tâlcuirea dumnezeieștii Liturghii; id., Despre viața în Hristos; B. Bobrinskoy, Împărtășirea Sfântului Duh; E. Braniște, Liturgica generală; id., Liturgica specială; id., Explicarea Sfintei Liturghii după Nicolae Cabasila; id., Explicarea Sfințelor Taine de inițiere; I. Bizău, Viața în Hristos și maladia secularizării, J. Danielou, Bible et Liturgie; V. Gheorghiu, Noțiuni de cronologie, calendaristică și calcul pascal; V. Gregorian, Veșmintele liturgice în Biserica ortodoxă; J. Hani, Le Symbolisme du Temple Chrétien; Makarios Simonopetritul, Triodul explicat; N. Necula, Tradiție și înnoire în slujirea liturgică (2 vol.); Al. Schmemann, Introducere în Teologia liturgică; A. Schmemann, Euharistia – Taina Împărăției; id., Din apă și din Duh; id., Pentru viața lumii. Sacramentele și Ortodoxia; D. Stăniloae, Spiritualitate și comuniune în Liturghia ortodoxă; Arhimandritul Vasilios, Intrarea în Împărăție; P. Vintilescu, Despre poezia imnografică din cărțile de ritual și cântare bisericească, id., Liturghierul explicat.				

9. Coroborarea/validarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Alcătuirea cursului a avut în vedere adaptarea la cerințele actuale de prezentare, conținutul fiind în concordanță cu cel adoptat și în alte centre universitare din țară.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Răspunsul la examen	Evaluare scrisă	60%
10.5 Seminar	Testarea periodică prin susținerea unei teme / lucrări de seminar	Evaluare orală	20%
	Verificarea continuă prin activitatea la orele de seminar	Evaluare orală	20%

UNIVERSITATEA TEHNICĂ

DIN CLUJ-NAPOCA

CENTRUL UNIVERSITAR NORD DIN BAI A MARE

10.8 Standard minim de performanță

Cerințe minime pentru nota 5:

- Deținerea elementelor de conținut fundamentale pe baza cursului predat și pus la dispoziție
- Susținerea obligatorie a referatului de seminar
- Activitate la curs și seminar (stabilită)

Cerințe pentru nota 10:

- Cunoașterea excelentă a conținutului pe baza cursului
- Aprofundarea răspunsurilor prin executarea unor mișcări/ momente liturgice la sala de seminar sau la biserică
- Ușurința/naturalețea cu care se execută/explică anumite momente liturgice din Sfintele Slujbe.

Data avizării în Consiliul Departamentului

10.07.2023

Semnătura directorului de departament

Conf. Univ. dr. Adrian Vasile CHIRA

Data aprobării în Consiliul Facultății de Litere

13.07.2023

DECAN,

Conf. Univ. dr. Mircea Farcaș